

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Ooppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în de-
vot și în
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-ril de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ril de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un asem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 160.

Brașov, Miercuri-Joi 22 Iulie (4 August).

1904.

Seducători și rătăciți.

În vorbirea sa de Sâmbătă, în care a desfășurat în trăsături generale politica sa de instrucțiune, ministrul Berzeviczy a accentuat, că scie să distingă bine între seducători și rătăciți, din care cauză întâmpină cu ore-care rătăcirile îndreptate în centra persoanei sale din sinul naționalităților.

Cu alte cuvinte ministrul de culte unguresc declară, că toți aceia, cari combat monstruosul său proiect de lege în cestiunea reformei școlare, sunt nisece rătăciți, ori sunt seduși de așa numiții „agitatori“ său, cum îi mai numesc ministrul, „apostoli ai naționalităților“.

De când e lumea totdeauna nedreptății și asupriții, cari s'au plâns în contra despotismului celor privilegiați, au fost declarați de rătăciți și totdeauna cei ce i-au condus în lupta de apărare și de libertate au fost seducătorii, față cu cari putericiile și n'au avut nici o considerație și nici o milă.

Despotismul național unguresc vine și prin graiul ministrului școlilor declară rătăcite masele mari ale naționalităților, fiindcă nimeni, din sinul lor nu poate să apröbe noul său proiect, prin care vrea să le fericescă. Totă obștea din care se compun aceste naționalități condamnă proiectul din cestiune, ca un atentat din cele mai ostile la viața națională a popoarelor nemaghiare, și constatăm cu satisfacțiune, că ministrul Berzeviczy nici n'a încercat a afirma, că s'ar găsi cine-va în această obște mare, care să apröbe planurile sale de reformă, ci s'a mărșănit a clasa milioanele de cetățeni de naționalitate română, slavă și germană între „rătăciți“, cu excepțiunea, firesce, a seducătorilor lor.

Decă îi place așa de mult această clasificare ministrului de instrucțiune publică, de ce n'am adapta-o și noi, aplicându-o din parte-ne asupra elementului domnitor și asupra incarnațiilor noastre dușmani din sinul lui?

Ore numai între Maghiari să nu fie seducători și seduși, numai acest popor să aibă ore singur privilegiul de a fi în toate lucrările și întreprinderile sale fără denici un greș? Ni-se pare, că pretenția aceasta, ce în discursul ministrului iese printre șire, e prea naivă, ca să nu dicem tocmai bôcănă. Și acesta nu atât pentru-că Maghiarul șovinist de ađi nu s'ar crede pe sine sus și tare patriot neprihănit, ci pentru-că tocmai cu ocaziunea discușiunii budgetare, ce se continuă încă în cameră, s'a vorbit și se vorbesce așa de mult de seducerea poporului maghiar de cătră cei dela cârmă, cari nu fac decât treburile Austriei, ale Camarillei ș. a.

Eată dăr, că sunt agitatori și seducători și este popor rătăcit și la Maghiari. Și care om consciencios ar cuteza să ia asuprași păcatul cel mare de a susține, că rătăcirea poporului maghiar nu e mai mare,

decât a tuturor celor-l'alte popore conlocuitoare la olaltă? Cine s'ar încumeta să afirme ađi, că politica de naționalitate a guvernului unguresc nu culminează în cea mai periculoasă seducere a poporului maghiar?

Ori dără nu e seducere, când i-se spune cetățenului maghiar, că interesul său e de a trăi în vecinică certy și dușmănie cu poporele conlocuitoare? Nu e seducere, când îl fac să credă, că a câștigat nu scim cât, decă prin măsurile propuse de maghiarisare forțată se va împiedeca cultivarea și desvoltarea firească a conlocuitorilor săi români, slavi și germani?

Nu e amăgire, decă i-se fac iluzii poporului maghiar despre un viitor de aur al său, pe când se lucră de fapt ca să fie paralizat progresul celei mai mari părți a populațiunii statului prin nefericita politică de maghiarisare? Și ce li-se dă în schimb Maghiarilor? Nouă sarcini și miserii pentru scopuri și planuri ce nu lor au săle aducă avantagii.

În care tabără se află dăr adevărații seducători și rătăciți?

Brașov, 21 Iulie v.

Ruperea relațiilor dintre Franța și Vatican. Nunciul apostolic din Paris Lorenzelli a plecat alaltăeri din Paris la Roma. Agentul diplomatic frances din Vatican n'a plecat încă diu Roma, precum din greșală s'a ăi, ci așteptă ordinul guvernului său. În Vatican nu va rămâne, decât un funcționar de arhivă, care însă nu va avé caracter diplomatic. Diarele francese, radical-socialiste se felicită de ruptura cu Vaticanul. Ele speră, că guvernul va rămâne statornic în hotărîrea lui, promițând sprijinul lor pentru a realiza într'un mod complet separațiunea bisericeii de cătră stat. Diarele din opoziție se indoesc, că ministrul președinte Combes va merge până a proclama această separațiune. Ele îl acuză, că caută înainte de toate a-și prelungi șederea la putere prin acest mijloc. Diarul „Le Soleil“ relevă consecințele nefaste, ce va avé ruptura cu Vaticanul, și se miră, că parlamentul n'a fost încă convocat.

Fôia oficială din Paris a publicat schimbul de note între Franța și Vatican. Sunt cu totul 28 de documente în această afacere.

Diarul „Figaro“ află din Roma, că cei din Vatican se ocupă cu ideea, ca drept răspuns la atitudinea guvernului frances, să i-se iee Franței dreptul de protectorat asupra catolicilor din Orient.

Interdicerea esportării de porumb din România.

În fața urmărilor secetei din anul acesta, care a distrus o mare parte din recoltă și nutreț și care a nimicit mai cu semy porumbul (cucuruzul) din Țeră în cel puțin jumătate din întinderile cultivate, guvernul român a luat o hotărîre de mare însemnătate nu numai pentru România, dăr și pentru Austro Ungaria.

Pe basa raportului ministrului de finanțe Costinescu, prin care constată necesitatea, de a-se interdice esportul porumbului din Țeră, guvernul a decis luarea acestei măsuri și Duminecă „Monitorul

Oficial“ a și publicat decretul regal, prin care se interdice, până la nouă dispozițiuni, esportul porumbului.

În raportul amintit al d-lui Costinescu se accentuează, că situațiunea e cu atât mai gravă, cu cât nici anul trecut recolta porumbului n'a fost îmbelșugată, din care cauză rezervele de porumb sunt foarte limitate; dovadă pentru acesta este și faptul, că în anul acesta până la finele lui Iunie s'a exportat 120,000 de tone de porumb mai puțin ca în anul premergător. Continuarea esportului porumbului din recolta anului trecut ar fi în împrejurările de față foarte periculoasă, dăr și esportarea la tómnă a porumbului nou ar pute să fie asemenea periculoasă, până ce nu se va sci cu siguranță, că peste trebuințele consumațiunii interne este într'adevăr un prisos, ce s'ar pute exporta.

Eată deciziunea luată de ministrul de finanțe în aplicarea decretului regal:

„Art. I. Se aduce la cunoștința esportatorilor, că ori-ce esport de porumb fiind în țară, birourile vamale nu vor mai permite eșirea din țeră pe calea ferată de cât a acelor porumburi, cari vor fi încărcate în vagon și expediate direct pentru străinătate, cel mai târziu în ziua de Luni 19 Iulie 1904.

Art. II. Pentru încărcămintele în vapore nu se va permite completarea lor și plecarea, decât decă ele vor fi început operațiunea de încărcare înainte de ziua de 19 Iulie și numai întru cât expediarea pentru străinătate s'ar face în virtutea unui angajament de vânzare anterior luat.

„Art. III. Pentru angajamentele, pe cari esportatorii le vor fi luat înainte promulgării decretului de interdicerea esportului, ministrul financelor va permite esportul numai sub îndeplinirea următoarelor condițiuni:

a) Toți esportatorii din țeră trebuie să presinte administrațiunilor financiare, unde ei se află, încheierile lor de vânzare definitivă, întru cât aceste încheieri vor fi fost făcute anterior zilei de 19 Iulie.

b) Depunerile încheierilor trebuie să fie făcute până cel mai târziu în ziua de Joi 22 Iulie. Ori-ce depuneri făcute mai târziu nu se vor lua în considerare.

c) Tóte încheierile de vânzare vor fi trimise de administrațiunile financiare la ministrul financelor, care se va rosti definitiv, decă ele sunt făcute în așa condițiuni încât trebuie negreșit să fie executate.

Ministerul financelor va comunica decisiunile sale administrațiunilor financiare, spre a-le da urmare.

Efectele interdicerii esportului de porumb din România sunt importante și pentru Austro Ungaria. Decretul regal sus-amintit a produs atât în Viena, cât și în Budapesta mare surprisă, căci și monarchia noastră va fi în mod însemnat atinsă de măsura guvernului român. În Viena și Budapesta este sediul unui mare comerț de transit cu porumb românesc în Germania, și acest comerț va fi cu totul întrerupt în urma interdicerii de esport a guvernului român. Se crede, că durata opririi de esportare a porumbului român e prevădută cel puțin până în Ianuarie 1906, de ore-ce pentru asigurarea consumului în România până la recolta anului 1905 va trebui să se estindă interdicerea până în Ianuarie 1906. În timpul acesta, comerțul de transit amintit va fi paralizat, dăr și consumul monarchiei Austro-Ungare e lovit, căci această monarchie de mulți ani e silită să importeze porumb.

În anul 1903 s'a importat în Austro-Ungaria 1.896,713 măji metrice de porumb din România, cu mult mai mult ca în anii trecuți. Numai în anul 1898 importul de porumb român în Austro-Ungaria a fost de 4.688,455 măji metrice. La acesta se mai adaugă, că recolta porumbului în Austro-Ungaria este în anul acesta foarte nesatisfăcător. Pe lângă acesta recolta de cartofi, linte și bob a fost asemenea nesatisfăcătoare. Se arată decă de pe acum mare trebuință de porumb, al cărui preț s'a și urcat tare în săptămânile din urmă.

Piețele de cereale austro-ungare sunt dăr, firesce, foarte agitate în urma interdicției din România, de unde își luau porumbul necesar, care era și în calitate mai bună. Vor fi silite acuma să-și procure porumb La Plata, porumb din America de nord și rusesc.

Deja în timpul de față, crescând foarte mult necesitatea de import, se vor simți efectele interdicției române, căci și decă se va aduce mai târziu cu corăbiile porumb din America etc., transportul îl va scumpi mult. Apoi și în Rusia sudică recolta porumbului a fost rea în anul acesta. Mai mult se va simți însă efectul interdicției române în campania anului viitor, când nu vor mai fi la dispoziție nici rezervele recoltei din lăuntru, câte se mai află acuma.

Una din urmările interdicției de esport a porumbului român va fi, se crede, desființarea vamei pe porumb de cătră guvernul austriac și ungar.

Dăr nu numai asupra Austro-Ungariei, ci chiar și asupra comerțului de import special românesc măsura de mai sus a guvernului român va avé însemnat efect, cu atât mai mult, cu cât nu numai Austro-Ungaria are mare lipsă de porumb, dăr și Germania, unde nu numai porumbul, ci și cartofii, bobul și varza au dat o rea recoltă. Împrejurarea, că o țeră așa de mare de export ca România, care în ani buni exporta nu mai puțin de 10 milioane măji metrice de porumb și-a închis acuma de-odată granițele pentru esportul de porumb, va avé fără îndoieală mare influință asupra întregului tîrg de cereale internațional.

Oprirea esportului de porumb din România ne atinge în deosebi pe noi Ardelenii. Înainte cu câți-va ani, când a fost o rea recoltă de porumb la noi, numai cu porumb importat din România ne-am susținut. Ce va fi acum, când recolta e mult mai rea ca atunci, ér din România nu se va mai pute aduce porumb?

Din dieta ungară.

Desbaterea budgetului ministeriului de culte și instrucțiune publică.

În ședința de la 1 August a dietei s'a continuat desbaterea asupra budgetului ministeriului de culte și instrucțiune publică.

Carol Eötvös a criticat cu mult spirit și satiră pișcătoare instrucțiunea, ce se face în Academia de muzică. Culmea vorbirii a ajuns-o sbiciuind starea rusinosă în care se află cultivarea muzicii în Ungaria la Maghiari. Guvernul ajutorăză o Operă și o Academie musicală, cari sunt dușmani jurați ai muzicii maghiare.

În Academia de muzică, dice el, nu este permis nici a se vorbi, nici a se cânta ungurește, și atât Opera, cât și Academia de muzică germanizează în modul cel mai nerușinat și periculos. Causa acestor stări este, că Ungaria n'a avut nici-odată un ministru de culte cu sentimente adevărat maghiare. Despre actualul ministru de culte nu poate face declarațiuni hotărâte, se teme însă, că e Italian, deoarece a umbat prin Italia și a făcut colecțiuni de studii din arta italiană.

A vorbit apoi despre articolul de lege XX: 1848 privitor la ajutorarea bisericești protestante, combatând viu pe Tisza, care s'a pronunțat și el în cestiunea această, însă în mod nemulțumitor. Cere, ca guvernul să ajutoreze preoțimea protestantă și să nu amâne ad calendas graecas împlinirea justelor postulate ale acestei preoțimii.

I. *Bedöhay* a combătut declarațiunile de deunăzi ale ministrului Berzeviczy și a pretins, ca cestiunea calificării învățătorilor să nu o dea statul pe mâna confesiunilor; să introducă o rigorosă supraveghere față cu preparandiile confesionale, pentru-ca să se garanteze astfel un corp de dascăli cu sentimente maghiare.

Ales. *Gal* spune între altele, că este greșit și primejdios, ca statul să sprijinească confesiunile organizate pe basă naționalistă și cari țintesc la ruina vieții naționale maghiare. Decă unor confesiuni organizate pe astfel de baze le place a se măguli cu aceea, că în privința religioasă ele constituie biserici naționale separate, și decă le place a se provoca mereu la autonomia lor liberală, care le dă voie a face în școle propagandă antinațională, atunci ele nu numai că n'ar trebui să fie ajutate de către stat și din partea guvernului, ci trebuie împedecate în lucrarea lor contrară statului.

Vorbind apoi de ancheta în cauza reformei școlare, oratorul încercă să combată discursul ce l'a ținut metropolitul *Mejhanu* în anchetă. *Tendințe ca acele ce se cuprind în discursul metropolitului valah* — dice *Gal* — *trebuiesc suprimate cu toată energia.*

Protesteză contra expresiunilor „consistoriu sășesc” întrebunțate de ministrul Berzeviczy. Numirea această nu se poate întrebunța nici chiar atunci, când ea n'ar avea un înțeles politic și de drept public.

Statul a fost „scandalos de concesiiv” față cu școlile confesionale, așa încât n'a făcut obligatorie nici instrucția limbii statului (?), ci guvernului i-a rămas numai dreptul de inspecțiune. Inspecțiunea această însă n'a exercitat-o nici-odată guvernul din punctul de vedere al ideii de stat maghiar. Așa d. e. pe frontispiciul unei școle valahe din Ardeal era inscripția „Școala română” (*Sebess D.*: Asta-i autoritatea statului maghiar? — *Kubik B.*: Scandalosă cenceșiune). Inscricțiunea e vătămătoare și din punct de vedere al dreptului public. Și în loc ca guvernul să fi procedat energic față cu naționalitățile, a intrat la tocmelă cu autoritatea bisericăscă și s'a rugat pentru îndepărtarea inscripțiunii valahe. A primit însă răspuns negativ, așa că solgăbirul respectiv a trebuit să-și trimită omenii săi în decursul nopții, ca să stergă inscripția de pe școală. Ce palmă cumplită pentru vața statului maghiar!

Vorbitorul se ocupă apoi cu școlile sășesci, unde geografia și istoria se predă nespun de revoltător pentru patrioții jidano-maghiari. La gimnasiul din Reghin se folosește un manual de istorie în care *Rakoczy* e numit aventurier, dieta ungară e numită „Landtag”; în geografie nu se cunoște o Ungarie, ci numai o Österreich-Ungarn etc.

A mai vorbit *Lendl Adolf* în cestiunea proprietăților fundamentale, cari sunt rău administrate.

Desbaterea s'a continuat în ședința de ieri.

Românii și Bulgarii.

Excursiunea corpului didactic român în Bulgaria.

Cetitorii noștri știu deja, că un însemnat număr din corpul didactic primar din România, s'au dus în excursiune în Bulgaria, unde pretutindeni li-s'a făcut o strălucită primire. Eită ce i-se scrie „Universului” despre excursiunea de la *Sofia*, capitala Bulgariei, unde oșpeții români au sosit Duminecă în 11 Iulie st. v.:

Excursioniștii români se strînseră dimineața în grădina publică, de unde plecară în grupuri să viziteze orașul și edificiile importante. Unii se duseră la biserica catedrală să asculte corul, care e

forțe frumos, pe când alții se duseră să vadă muzeul național, Universitatea, Banca agricolă etc.

Muzeul național din *Sofia* e instalat într'un local de zid cu numeroase bolte. Acest local pe timpul dominațiunii turcești a fost o geamie. În sala de jos sunt așezate numeroase pietri antice, diferite fragmente de sculptură antică, morminte antice etc. În partea de sus a sălei se află o galerie, ce se întinde jur împrejur și unde se pot vedea porturile din diferitele județe ale Bulgariei, monede antice, diferite vase, un tun de lemn, diferite arme rămase de la insurgenții bulgari etc. Muzeul mai are și o parte artistică, unde sunt expuse busturile împăraților *Nicolae I* și *Alexandru al II-lea*, *Țarul liberator*, busturile prințului *Ferdinand* și a defunctei prințese și apoi mai multe tablouri admirabil executate și cari reprezintă episoade de pe timpurile de tristă memorie, când Bulgaria era subjugată de Turci.

Printre aceste tablouri atrage privirile tuturor vizitatorilor tabloul masacrului de la *Batac*, unde, după-cum se știe, în ajutorul războiului de la 1877 — 78, 10 mii de Bulgari, tineri, bătrâni, femei și copii au fost masacrați fără milă de către armata regulată turcă și bașbuzucii turci.

Tabloul e cu adevărat înfiorător. Vederea acelor cadavre, cari zac sângerând la picioarele nemiloșilor masacrați, la lumina incendiului ce distruge *Batac*, face o impresie profundă.

Excursioniștii au găsit cea mai frumoasă primire pretutindeni pe unde au trecut.

La Universitate, la palatul poștelor, la banca agricolă, fie directorii, fie funcționarii superiori i-au primit frățesce, dându-le în mod amabil toate explicațiile relative la aceste instituții.

La orele 11 jum. dimineața, s'a dat în grădina publică un concert musical în onoarea excursioniștilor români. S'au cântat mai multe bucăți alese și doine românești. La sfârșit, muzica a intonat imnul român.

Atunci, toți cei prezenți, Români și Bulgari, cari se numărau cu miiile, au izbucnit în frenetice aplause și strigăte de urale și de „trăiescă România”.

Aceeași manifestație s'a repetat puțin mai târziu, când muzica a intonat imnul bulgar.

După amiazi, la orele 4, excursioniștii conduși de d-l inspector *Dospevski*, au vizitat grădina zoologică...

La orele 5 seara, excursioniștii, în urma unei invitațiuni speciale, au fost să viziteze școala română. Localul școlii era splendid decorat cu drapel și cu ghirlandele de stejar. Excursioniștii au fost primiți de d-l *Al. Trifon*, președintele coloniei române din *Sofia*, de membrii marcanți ai coloniei și de d-l *Stroescu*, director al școlii.

După-ace au vizitat localul, excursioniștii s'au intrunit într'un pavilion spațios construit în curtea școlii, unde li-s'a oferit o gustare. S'au ținut mai multe cuvântări și s'au ridicat toasturi în onoarea oșpeților români, cari au rămas cu adevărat încantați de simpatia și frățesca primire ce li-se făcea. D-l *Stroescu* printr'o caldă cuvântare urază bună sosire colegilor săi din România, cărora le mulțumesc, pentru-că au venit să viziteze școala română.

D-l *Iancoff*, frate cu eroul macedonean, colonelul *Iancoff*, printr'o entusiastă cuvântare își exprimă bucuria pentru-că, după un interval așa de mare de la liberarea Bulgariei, Români și Bulgari se întrunesc la oaltă spre a se cunoște mai de aproape și a se iubi. Istoria ne arată, continuă d-sa, că ori de câte-ori Români și Bulgari au trăit frățesce, au avut o sorte bună. Desbinându-se între ei, au suferit și unii și alții cele mai mari calamități: robie turcească, domnie de fanarioți etc.

Adresându-se institutorilor români, d-l *Iancoff* se exprimă în modul următor: „Să dăm mână cu mână și să lucrăm în comun pentru binele acestor două po-

pore amice. Români, dincolo de Dunăre, Bulgarii aici și Macedonenii în țera lor, nu tind la nimic alta, decât la drepturile lor sfinte. Cu toții voim să fim liberi. Dușmanii noștri nici-odată nu vor isbuti în scopurile lor, câtă vreme vom fi uniți. Să fim deci pururi uniți și să inspirăm generațiilor tinere încredințate nouă, cultul patriei, limbii și datinelor strămoșesci. Să luptăm pentru civilizație, care dă dreptul fie-cărui de a fi liber, și de a grăi și a-se ruga în limba strămoșilor săi. Cerem, deci, drepturile noastre, drepturile omului. Și acei, cari ar îndrăzni să atenteze la aceste drepturi, nu vor rămâne nepedepsiți”.

Tot la această gustare a vorbit în românește d-l *Nicolaeff*, un bătrân cu inima tânără, care a trăit multă vreme în țera la noi și care acum e dirigintele corului de la biserica catedrală din *Sofia*.

Un elev al școlii, *Metodie Tanef*, bulgar, a adresat oșpeților o frumoasă recitațiune:

„Salutare, salutare frați români
„Pentru a voastră și a noastră țera
„Să fim uniți, măreți și bravi
„Pentru a lor prosperitate cerul să rugăm,
„În unire și dreptate
„Toți cu toții să ne iubim.

„Trăiescă regele *Carol*, trăiescă prințul *Ferdinand*, trăiescă profesorii români și bulgari.”

Fără indoială, că corul distinsului nostru profesor de muzică d-l *Jaurez Movilă*, a avut cel mai mare succes în toate serbările ce s'au dat în Bulgaria. Cu toate că puțin numeros, corul d-lui *Jaurez Movilă* compus din elemente bune, s'a achitat admirabil de misiunea sa și a fost unul din farmecele acestor serbări.

Sera la orele 9, excursioniștii au fost invitați la un mare banchet, oferit în onoarea lor de către comuna *Sofia* și corul dascălesc din capitala Bulgariei. Au luat parte la banchet d-nii *Nicolaeff*, primarul *Sofiei*, *Tabacof* inspector-șef al învățământului, *Dospevski*, inspectorul școlar al departamentului *Sofia* și institutorii și institutoarele din *Sofia*.

Muzica militară și corul d-lui *Jaurez Movilă* au intonat alternativ imnurile ambelor națiuni; d-l *Munteanu* a cântat „Mândruliță de la munte” secerând aplause. Banchetul, bine înțeles, a fost foarte animat. D-l primar *Nicolaeff* a ținut primul toast închinând pentru regele *Carol*, toast care a fost primit cu aplausele frenetice ale comensilor, pe când muzica militară intona imnul român.

D-l *Nestorescu*, președintele congresului, dă cetire următoarei telegrame a A. S. Prințului *Ferdinand* al Bulgariei, ca răspuns la telegrama trimisă de comitetul congresului didactic român.

„Mulțumesc membrilor corpului didactic primar român pentru amabila depeșă și le adresez urările mele de bună sosire și de bună călătorie prin Bulgaria”.

Apoi d-l *Nestorescu* închină pentru Suveranul Bulgariei.

D-l *Costescu* închină pentru amiciția bulgaro-română.

D-l *Tabacoff* pronunță un frumos toast, în care spune, că Bulgarii sunt pătrunși de dorința de a strânge legăturile cu poporul român, care și-a jertfit fiul pentru libertatea Bulgariei.

D-l *Dospevski* spune, că amintirea celor două zile de ședere a Românilor în Bulgaria, va rămâne nestersă în inimile Bulgarilor. Închină pentru d-l ministru *Haret*.

S'au mai ținut toasturi de către d-nii *Ciocărlie*, pentru institutorii bulgari, *Ionescu* (*Fălticeni*) pentru d-l ministru *Șis-manoff*; *Nicolau* (*Ploești*) pentru armata bulgară etc.

A fost mult aplaudat și toastul d-nei *Smara*.

Reproducem aci o parte din acest toast:

„În trecut, spune cunoscuta publicistă, apostolul *Paul* a dis: glasul femeii nu trebuie să răsună decât la vatră. În prezent porțile școlilor fiind deopotrivă deschise ambelor sexe, femeia are dreptul

de a vorbi și ea, mai ales când cuvântul de ordine este: „Vivat Bulgaria, vivat România”. Și decă așa tăcea eu acum, ar vorbi pietrele Carpaților și stâncile Balcanilor. Da, mari și neșterse vor rămâne aceste zile, cari se vor scrie cu litere de aur în analele amiciției româno-bulgare.”

D-na *Smara* își termină toastul închinând pentru mamele române și bulgare.

După banchet s'a dat un bal în saloanele otelului *Royal*.

Au luat parte la bal toți comensii și s'a dansat până la orele 2 dimineața.

Războiul ruso-japonez.

După telegramele mai nouă, Japonessii au început asediul definitiv contra *Port-Arthurului*. Șesedecei de baterii de câmp și cetate bombardază fortăreța sub conducerea mareșalului *Oyama*. Japonessii nu cruță nici o jertfă în omenii. Se anunță deja oficial, că Japonessii au avut mari pierderi în oșteri și soldați.

„Times” din *Londra* anunță din *Tokio*, că foile japoneze publică răspunsul, ce l'a dat generalul *Stössel* la provocarea mareșalului *Oyama* de a capitula. Din răspuns se vede, că garnisona rusescă din *Port-Arthur* crede, că situațiunea Rușilor în *Manciuria* e escelentă și că *Kuropatkin* n'a suferit nici o înfrângere.

„Morning Post” anunță, că Japonessii au cucerit la 28 Iulie două forturi și că Japonessii ar fi pătuns în *Port-Arthur*, după-ace au bombardat fortăreța și de pe mare și de pe uscat.

Mult mai rău stau pentru Ruși lucrurile în *Manciuria*. Japonessii au început atacul general contra lui *Kuropatkin*. Inusuși *Kuropatkin* telegrafiază *Țarului*, că toate trei armatele japoneze îl strimtorază din trei direcțiuni. *Oku* se apropie tot mai mult de *Hayciöng*, tot spre *Hayciöng* nivesce și *Nodzu*, er *Kuroki* se pregătesc a da marea atac contra *Liaoyangului*.

Ariergarda rusescă, ce s'a retras de la *Dașiao* a fost angajată într'o luptă lângă un sat aproape de *Hayciöng*. *Kuropatkin* spune, că Rușii s'au apărât, der în cele din urmă au trebuit să se retragă în fața forțelor preponderante ale inamicului.

O luptă s'a dat și la *Siunciön*, după care — dice *Kuropatkin* — Rușii și-au ținut pozițiunile.

Despre evenimentele întimplate la frontul de nord, *Kuropatkin* nu raportază nimic, constată numai că Japonessii atacă și acolo și se silesc a impresura flancul drept al Rușilor. Flancul acesta rusesc era condus de generalul *Keller*, care pentru a treia oră s'a ciocnit cu armata lui *Kuroki*. În lupta din urmă — dice agenția telegrafică rusă — generalul *Keller* a fost isbit de o granată, care l'a omorât. *Keller* a murit, deci, în focul luptei. Mărtea lui este fără indoială o mare pierdere pentru Ruși, de ore-ce *Keller* era unul din cei mai buni și mai îndrăzneți comandanți. *Kuropatkin* îl însărcina de obicei pe el cu rezolvirea problemelor mai periculoase. În raportul, ce l'a adresat *Țarului*, *Kuropatkin* nu face amintire despre mărtea lui *Keller*.

Locotenentul general *Zacharov* a adresat statului maior general al armatei un raport telegrafic cu data de 30 Iulie st. n., în care se dice între altele:

„Legatiunea Japoniei din *Londra* a publicat o telegramă a generalului *Oku*, relevând atacul armatei japoneze din ziua de 24 Iulie st. n., contra forturilor și al lucrărilor de apărare ale armatei noastre de lângă *Dașiao*, unde noi am fi avut aproape cinci diviziuni cu 100 tunuri, și că după atacuri consecutive contra pozițiunilor noastre, Japonessii le-ar fi ocupat înaintea de zorile zilei, respingându-ne spre *Dașiao*.”

„În realitate forțele noastre erau mai puțin considerabile de cât se susține. Poziția noastră era ocupată numai cu intențiunea de a o pri în loc pe inamic, er nu de a o apăra cu energie; de asemenea nu se construise lucrări de apărare deosebite. Japonessii au dat în adevăr atacuri

consecutive, d'ér ele au încetat spre séra, cu tóte că împușcăturile au durat până nópcea târziu. Noi ne-am conservat tóte posițiunile nóstre.

„Posițiunea a fost evacuată atunci, când șeful detașamentului nostru a judecat, că nu este posibil, de a da o luptă a doua di, și să apere o pozițiune pe o întindere de 16 klm. Părăsirea posițiunii de trupele nóstre a fost o desăvârșită surprisă pentru Japonesi¹⁴.”

Aromânii, Pórtă și patriarhatul.

Oficiósa „Politische Correspondenz“ din Viena scrie următoarele: Din mersul cestiunei aromănesci și din purtarea patriarhului față de ea, se vede că acesta nu va face nici o concesiune acuma.

Cestiunea însă cere o regulare fie și numai în parte, care să fie măcar un pas înainte. De 25 ani se stăruie, și până acum Aromânii nu sunt recunoscuți oficial ca națiune în Turcia. Guvernul român vădând că nu póte ajunge la înțelegere cu patriarhul și nevoind a regula cestiunea prin amestecul guvernului turcesc, cere ca după modelul protestanților și latinilor să li se acorde un capuchiaie séu vechil, adecă un reprezentant laic la Pórtă (care mai târziu ar lucra în această calitate și în Fanar, când patriarhatul va părăsi atitudinea de până acuma). Acest vechil ar fi reprezentantul Aromânilor în tóte cestiunile, în carl până acuma, din lipsa unei reprezentanții bisericesci, trebuia să intervie legațiunea română.

Pórtă ar fi aplecată a primi această organizare normală a apărării intereselor Aromânilor. De asemenea ar fi reprezentat Aromânii și în provincii prin câte un reprezentant laic în consiliile administrative, ca și alte naționalități și confesii (de pildă ca Israeliti, carl forméză minorități neînsemnate în unele locuri, și totuși un reprezentant).

E de cređut, că față de această organizare a reprezentării Aromânilor, care ar fi o recunoscere a naționalității lor, void să nu ajungă a-i pierde cu totul prin o schismă, ar ajunge a le recunósce și cererile de natură bisericescă, așa că nu i-ar împinge prea departe. Aseinenea deslegare ar fi și în interesul patriarhatului.

Prin regularea cestiunei aromănesci s'ar ușura liniștea în Balcani. Turcia privește cu simpatie cererea României, d'ér stă pe gânduri din pricina unor temeri și griji. E de cređut însă, că și puterile vor susține cererea României.

Patriarhia a provocat d'ilele din urmă un nou scandal, care jienesce nu numai sentimentul de naționalitate, ci și cel mai elementar sentiment creștinesc.

În Maloviște, familia unui Aromân mort, Cocu al lui Tânase Cale, a ținut ca răposatul să fie înmormântat de un preot român, ér serviciul religios să fie oficiat în limba română. Acesta însă n'o voesce Patriarhia și pentru a împedea oficiarea în limba română a serviciului, trimite pe un preot grecoman, însoțit de polițai și soldați, care prin forță înmormântă pe Cocu așa cum voesce patriarhia.

Pentru a doua óră Patriarhia profanéză cu uneltirile ei și în complicitate cu funcționarii aparținători unei alte religii, serviciul înmormântării unui creștin.

Acestă atitudine a Patriarhiei nu numai că-i va înstrăina puțin simpatii ce le numără printre Aromâni, pe carl vré să-i greceise prin teróre, ci li va pierde.

SCIRILE DILEI.

— 21 Iulie v.

Procesiune pentru plóie. Duminecă dim. a fost în Bucuresci éráși o procesiune religioasă pentru plóie. Móștele sfântului Dumitru de la mitropolie, împreună cu icónle conduse de arhierul Sofronie Vulpescu Craioveanu, înjunjurat de o mulțime de preoți de la bisericile din Bucuresci, plecând de la mitropolie au străbă-

tut splaiul brâncovenesc, strada Carol și calea Moșilor până la câmpul Moșilor, unde s'a oficiat serviciul religios. Procesiunea a fost urmată până în câmpul Moșilor de fórté multă lume, care se adunase de dimineața la mitropolie, ér în câmpul moșilor procesiunea era așteptată de o mulțime imensă de lume, care venise și de prin satele vecine. La órele 12 și jum. serviciul religios a fost terminat. La órele 6 și jumătate séra, o plóie ușórá a căđut în Bucuresci.

Tânguirii patriotice. Diarul „Alkotmány“ se plânge, că sfântul pământ unguresc apérat cu atâtea sudori și sânge, își schimbă în continuu vechii lui stăpâni. Proprietatea de 900 jugere a lui Iosif Tamásy de la Felcsut a fost cumpérată de către Isidor Fischhof. Moșia străbună a conților Battanyai — ajunsă prin succesiune în stăpânirea bar. Alfred Dumont de la Szabad Battanyai a fost vëndută samsarului de bursă Isidor Blau pentru 1 milion și 800,000 coróne. În această mare nenorocire, adaugă diarul din cestiune, este și o norocire, căci comuna și servitorimea domeniului scapă de aréndașul de până aci: Lazar Blau.

Contra maltratării soldaților. Un ordin însemnat s'a trimis d'ilele trecute tuturor forurilor militare. În acest ordin ministrul de răboiú atrage atențiunea comandelor militare, ca în viitor soldații să fie tratați în modul cel mai uman, evitându-se ori-ce fel de înjurături, maltratări și amenințări la adresa soldaților. Cei ce vor contraveni acestui ordin, vor fi trași la răspundere și vor fi pedepsiți sever, conform dispozițiilor codului militar penal.

Demonstrațiunii filo-rusesci. Din Spalato (Dalmatia) li-se telegraféză foilor din Viena: Presidentul reuniunii de binefacere rusesci, colonelul Spiridovici, a venit aici însoțit de doi Ruși și un diarist croat, petrecând o di în Spalato. La sosire a fost salutată de primar și de câteva sute de demonstrați, carl au desprins caii și au tras trăsura până la otel. Colonelul Spiridovici a fost purtat pe brațe între vii aclamațiunii pentru Rusia, armata rusescă și solidaritatea slavă. În onóra óspelui, comuna a aranjat un concert sub cerul liber. Colonelul Spiridovici a continuat apoi călătoria spre Ragoza.

Festivitatea Petrarca de la Arezzo. Conform rapórtelor sosite din Arezzo (locul natal al lui Petrarca), óspeți streini și italieni au venit în număr éstra-ordinar de mare la festivitatea dată în amintirea poetului Petrarca. Regele a fost reprezentat prin contele de Torino, în a cărvi onóra s'a aranjat un conduct de torțe și s'a oferit un banchet, la care au participat delegați de ai academiilor și societăților literare. Ca punct ultim al programului a fost o reprezentațiune de gală la teatrul Petrarca.

O mare nenorocire s'a întâmplat Duminecă în apropierea orașului bucovinean Rádăuți. O societate de 30 persoane a făcut în ziua acesta o excursiune în pădurile de lângă comuna Falcoú, urcând spre acest scop mai multe vagonete, carl comunicau pe o linie ferată auxiliară cu pădurea, ținta excursioniștilor. În apropierea unei prăpăstii, frânele vagonetelor din cauze necunoscute n'au mai funcționat și vagonetele au pornit cu o iuțélă ne mai pomenită spre vale, sárand din șine. Excursioniștii au fost aruncați la o distanță mare din vagonete, primind toți ráni grave. D-na Grabscheit, soția consilierului de tribunal din Rádăuți, a rémas mórtă, ér ceilalți 29 excursioniști se află în pericol de viață. Cei rániți au fost transportați în spitalul din Rádăuți.

Sciri m'erunte. Famosul redactor al diarului „Egyetértés“, Alexandru Fenyó, urmărit și arestat diu cauza cunoscutului delicat imoral, a fost osândit Sâmbătă la 9 luni temniță. Curios este, că tribunalul l'a pus pe Fenyó pe picior liber, deși acesta s'a sustras deja odată justiției ungare, refugindu-se în Elveția. — O interesantă statistică cu privire la **înmulțirea evreilor** carl cercetéză școlele medii din Galitia ne oferă programele anuale ale gimnasiului și ale școlei reale din Tarnopol. Din 799 elevi înscriși la gimnasiul din Tarnopol, 354 au fost evrei, ér din 406 elevi înscriși la școla reală sunt 254 evrei. — D'ilele aceste a răposat în comuna Butka (comitatul Zemplinului) cel mai bătrân om al acestui comitat cu numele Aron Gutman. El împlinise 110 ani. — În comuna Serbpade (comitatul Torontal) țeranca Meszaros a născut **alaltăeri 5 copii**. Nou născuții copii, deși erau normal dezvoltati, au murit în decursul unui oés. Femeia e deplin sănétósă.

Damele englese nici-odată nu întrebunțéză cremă pentru față, ci lapte de castraveți, calitate veritabilă englezescă care se capétă în farmacia lui C. Balassa. Cosmetic nevătémător cu efect absolutamente sigur, care după 2—3 întrebunțări face să dispară pistrii, petele de fíat, sgrăbunțe, parasiții și ori-ce neurătenii, împrumutând obrazului o înfățișare înviorată și tinerescă. Să se observe, ca pe fiecare sticlă să fie pus numele Balassa. Sticla 2 coróne. Săpun de castraveți veritabil englesesc 1 cor., pudră de castraveți 1 cor. 20 b. Se capétă la farmacia. Trimețerl cu posta face farmacia C. Balassa, Budapesta, Erzsébetfalva.

Atentatul din Petersburg.

Despre fiorosul atentat din Petersburg se mai anunță următoarele:

În Petersburg domnesce convingeréa că atentatul l'a urzit partidul revoluționar. Partidul a trimis spre acest scop la Petersburg cinci indiviđi. În ziua atentatului au sosit încă la Petersburg 4 ómení, carl s'au postat la diferite puncte, pe unde avea să trecă trăsura lui Plehwe.

Înainte cu câteva d'ile de a fi ucis, Plehwe a primit scirea, că s'a planuit un atentat contra lui. Din cauza acesta au și fost arestați vre-o 50 de persoane suspecte. Plehwe, se dice, că și-a trimis familia de acasă, fiind-că se temea, că atentatul are să se s'evârșescă la locuința lui. Bomba, cu care a fost omorít, a fost umplută cu o mixtară de melinită, a cărei putere de esplosiune e înđecit mai mare. Bomba n'a fost mai mare de cât o cutie de conserve și a fost umplută cu cuie și bucăți de sticlă. Atentatorul se crede a fi un student din Rusia de Sud.

La interogatoriú a declarat, că ori ce încercări de a i-se afla numele, mult timp vor rămâné zadarnice. El a primit însărcinarea de a executa sentința de mórté, ce partidul revoluționar a adus-o asupra lui Plehwe. El a executat-o, și cu acesta și-a împlinit misiunea vieții.

„Lokalanzeiger“ primesc din Petersburg următoarele: Ucigașul lui Plehwe nu și-a spus până acum numele. Se crede că e de origine Rus. Poliția a stabilit, că afară de atentator, alți patru indiviđi au luat posițiune pe drumul, pe unde avea să m'ergă trăsura lui Plehwe, pentru-ca în cazul când primul atentat n'ar reuși, să pună ei sfirșit vieții lui Plehwe.

Imediat după atentat, un om trecea c'o barcă peste Neva, care aruncă un obiect în apă. Respectivul a învitat pe barcagiul să-l transporte la un punct anumit al r'ului. Barcagiului i-a bătut la ochi graba streinului, și își îndreptă barca spre locul, unde se află poliția r'ului. Stréinul vădând acesta, începú să se neliniștescă și a promis barcagiului 25 ruble, decât li va duce la locul destinat. Barcagiul părú un moment că li împlinesce dorința, însă în taină făcu semn unui gendarm de pe țerm. Acesta imediat l'a arestat.

Tot „Lokalanzeiger“ e informat, că stréinul, care a aruncat bomba în Neva, ar fi fiul comerciantului Sikarosky din Korno.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 2 August. În ședința de ađi a dietei s'a încheiat desbaterea asupra budgetului ministeriului de culte și instructiune publică. Ministrul *Beraevicz* luând cuvântul la finea desbaterei, a declarat între altele, că va înființa la an câte 200 școle de stat în ținuturile unde maghiarismul e primejduit (!) Promite, că nu va mai tolera inscripții romănesci pe frontispiciul școlelor romăne, căci ar fi nelegale. Budgetul a fost primit și în desbaterea specială. A urmat apoi desbaterea budgetului ministeriului de justiție. *Bizon* Akos a combătut viu institutiia Curtii cu jurați.

Roma, 2 August. Diarul „Avanti“ crede a sci, că împératul Francisc Iosif a adresat éri Papei o telegramă, în care li mângăe pentru încercările

prin carl a trecut în ultimele d'ile, și exprimă speranța, că Papa va învinge asupra adversarilor. Papa să fi răspuns printr'o scrisóre autografă, mulțumind.

Londra, 2 August. Agenția „Reuter“ primesc din Tokio scirea, că generalul *Kuroki* a bătut pe Ruși la Yușuliki și Yanceling.

Tokio, 2 August. Sciri sosite aici anunță, că Japonesi au susținut o luptă mare spre sud de Haycióng, scoțând pe Ruși din posițiunea de acolo. Kuropatkin e fórté îngrijat de sórtea armatei lui Stackelberg. Lupta decisivă se apropie.

Londra, 2 August. Din Tiencin se răspandesce scirea, că Japonesi sunt la o depártare de 5 chlm. de la Port Arthur. Terenul de pe această distanță e tot subminat și fiecare punct espus la bombardarea din fortăreță, în cât Japonesi nu pot să înainteze de cât pas de pas cu jertfe colosale. Un atac al lor din s'eptémána trecută, a fost respins. Față cu scirea acesta se anunță din Roma, că Japonesi ar fi cucerit tóte forturile esterne, și de Sâmbătă începénd ei bombardéză forturile interne, orașul și portul.

Literatură.

A epárat la Bucuresci:

Sistema ortografică a limbii române de Nic. Densușianu, o broșură de 73 pagine și se află de vânzóare la librăria Leon Alcalay din Bucuresci cu prețul de 1 leu, trimisă cu posta 1 leu 15 bani séu 1 cor. 10 fil.

„ALBINA“ institut de credit și de economi
Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna Iulie 1904.

Intrate:

Număr cu 1 Iulie 1904.	Cor. 30,967-72
Depuneri spre fructificare	„ 224,018-44
Cambii rescumpérate	„ 295,513-38
Conturi curente	„ 106,883-50
Împrumuturi pe efecte și alte împrumuturi	„ 27,658-70
Împrumuturi pe produse	„ 250—
Monetă	„ 12,030-80
Comisiuni, cupóne și efecte	„ 87,166-22
Banci	„ 67,078-37
Interese și provisiuni	„ 17,109-20
Diverse	„ 9,233-24
	Cor. 877,709-57

Eșite:

Depuneri spre fructificare	Cor. 218,368-66
Cambii escomptate	„ 316 683—
Conto curent	„ 62,197 61
Împrumuturi pe efecte și alte împrumuturi	„ 26,694—
Împrumuturi pe produse	„ 2,000—
Monetă	„ 5,715-39
Comisiuni, cupóne și efecte	„ 86,214 73
Interese și provisiuni	„ 953-39
Spese și salare	„ 5,077-16
Banci	„ 68,085-11
Diverse	„ 36 317-21
Număr cu 31 Iulie 1904	„ 49,403-31
	Cor. 877,709-57

Dr. N. Vecerdea, **Cornel Aisér Sávuleanu**
dirigent. **Iosif Oncioiu,**
contabil.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Stabiliment de hydrotherapie

Wällischhof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Araugiament modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sóre, massage, electricitare, gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesci acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fie-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predici pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christe. Conține predicii dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvântări bisericesci pre sărbătorile de preste au scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

„Cartea Durerii“ de Emil Bougand, tradusă din originalul frances de Iacob Nicolescu, editura lui Dr. E. Daianu. Timișoara 1895. O cărticică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corone (plus 10 bani porto).

„Cuvântări bisericesci de Massillon“ traduse din originalul frances de Ioan Genț protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predicii de ale vestitului orator eclesiastic frances. Prediciile sunt împărțite de traducător după anul bisericesc *resăritin*, și fie-care este pusă la acea Duminică sau sărbătoare, cu a cărei evanghelie se potrivește predica. Un volum elegant de preste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. — Traducerea se distinge printr-un limbaj al. — **Prețul 5 corone** (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Cuvântări funebre și iertăciuni din autori renumiți, prelucrate de Titu Budu. Tom. II. preț. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea împartidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiunii, recomandățiunii și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cesțiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea după, de I. C. Panțu. Acestă broșură conține: **afacerile de credit cambial și afacerile de bancă**. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 August n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.85
Renta de corone ung. 4%	97.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.20
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	206.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	161 50
Renta de hârtie austr.	99.40
Renta de argint austr.	99 35
Renta de aur austr.	118.95
Rente de corone austr. 4%	99.30
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.25
Losuri din 1860.	153.25
Acții de-ale Băncii austro-ungară	16.05
Acții de-ale Băncii ung. de credit	745.60
Acții de-ale Băncii austr. de credit	636.—
Napoleoniori	19.01
Mărci imperiale germane	117 20
London vista	239.75
Paris vista	95.—
Note italiene	95.10

Cursul pieței Brașov.

Din 1 August n. 1904.

Bancnote rom. Cump.	18.94	Vând.	18 98
Argint român.	18.80	„	18.90
Napoleoniori.	19.02	„	19.08
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Ruseset	2 52	„	2.54

Novitate. MAGAZIN DE HAINE Novitate.
pentru bărbați și băeți.

Subscrisul are onore a aduce la cunoștința Onor. public, că mi-am mărit magazinul meu cu bună reputație, de confecțiuni pentru dame

GOLDMAN N. P.

cu un magazin de

haine bărbătesci, de băeți și copii,

corăspundător cerințelor moderne, pe care l'am instalat în

Piața, Șirul inului în palatul lui Czell.

Prețurile cele mai ieftine.

Pui la dispoziția On. public executarea cea mai bună și efectuarea cea mai solidă.

Principiul meu este, eu câștig puțin să fac vândare mare.

Rugându-mă de o cercetare numărăsă, rămân

Cu totă stima

GOLDMAN N. P.

magazin de haine bărbătesci, de băeți și copii (palatul Czell)

Filtru de ASBEST patentat

pentru

Vin de Căcăze

împreună cu instrucție 5 cor.

J. Kessler,
Kellermeister

în BRAȘOV, Strada Vămiilor (casele Czell) 17.

1—3.1438.

CUI ÎI PLACE

O față delicată și curată, fără pistrii o piele môle și un teint trandafiriu? Acela se se spele în fie-care zi cu renumitul săpun medicinal

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 miner.)

de la Bergmann & Co. în Dresden și Tetschen a/E.

Se capătă bucată cu 80 bani, la TEUTSCH & TARTLER droguerie, în farmaciile: la V. ROTH la „Ursu“, farm. la „Leu“, la „Arap“ în Brașov; la W. Lingner, I. B. Mieselbacher sen. în Sighișoara.

18—50(1:9')

Odăi mobilate

forte curate și frumoșe, cu privire spre Promenadă se pot lua în chirie la

VILLA KERTSCH

cu ziua, cu săptămâna și cu luna în preț forte ieftin.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunar.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverts, in toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A V I S.

Prenumerățiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și re-inoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenți se binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca expedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit și să arete și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop și la Eremias Nepoții.